

Piše: Igor Isailović

Uslovi za privredni rast

Balkan je danas magnet za nove investicije. Gestrateški položaj, decenija bez rata, ekonomska stabilnost i konsolidacija, pretpristupni period, politička stabilnost, statusi najpovlašćenije nacije u državama sa razvijenom ekonomijom, povezanost, globalizacija tržišta kao jedinstvenog, modernizacija i efikasnost državne uprave jesu najzaslužniji za ekspanziju privreda Balkana. Međuetničke čarke, nejedinstvo, nepostojanje nacionalnih i regionalnih interesa, sumanutu međudržavni sporovi, žeđ za senzacionalizmom, prečesti izborni ciklusi, nedovoljna efikasnost materijalnog prava i pravosuđa, loš poreski sistem, samo su neki od uzroka zašto efekte privrednog rasta ne mogu da osele svi građani koji žive na Balkanu.

Elektronsko izdavanje građevinskih dozvola, usvajanje planskih akata, elektronska baza podataka privrednih subjekata, elektronska baza Katastra nepokretnosti, elektronska baza sudskih sporova, baza podataka Narodne banke Srbije, efikasan sistem registracije privrednih subjekata, državne subvencije za nova radna mesta, preorijentacija političara sa politikanstva na ekonomska pitanja, primena CEFTA sporazuma itd, bili su veliki zamajac u novim investicijama. Jedan od većih pokretača razvoja privrede u Srbiji je bilo osnivanje nove nacionalne avio kompanije u saradnji sa Etihad-om, pokretanje velikih

ka stabilnost i predvidljivost privrednog poslovanja jesu garant razvoja, te je neophodno da izvršna vlast sprovodi vlast u punom mandatu posebno imajući u

Predugi sudski postupci, još duži upravni postupci toliko komplikuju osnovna prava investitora da prečesto odustaju od višemilionskih investicija jer gube poverenje u dobre namere države domaćina.

vidu da period pre izbora i posle izbora jeste period moratorijuma na toliko bitne odluke iz oblasti privrednog poslovanja. Politička elita mora imati konsenzus u pogledu nacionalnih pitanja a ta nacionalna pitanja ne bi smela da budu materijal za politikanstvo. Ekonomski razvoj u zapar-

BiH država partner samo sa 10%, to je sigurno nešto što ih preporučuje. Stopa poreza na dobit pravnih lica u Crnoj Gori je samo 9% ali i stopa poreza na kapitalnu dobit, dok

je u Srbiji stopa 15% za oba poreza. Porezi i doprinosi na zarade su takođe neprimereni pa je tendencija da se siva zona sve više produbljuje a samim tim i mogućnosti kreditnog zaduženja naših građana.

Predugi sudski postupci, još duži upravni postupci toliko komplikuju osnovna prava investitora da prečesto odustaju od višemilionskih investicija jer gube poverenje u dobre namere države domaćina. Žeđ za senzacionalizmom, portali i nevladina udruženja građana, koja se finansiraju iz sumnjivih izvora, žuta štampa, neproverene informacije, da ne kažemo dezinformacije, stvaraju atmosferu linča svih onih koji nisu spremni da prihvate uslove kako bi bili lišeni javnih napada. Sankcija za prejaku reč kao i da ne postoji, toliko je zanemarljiva i nebitna da je ojačala poziciju žute štampe toliko da unište sve uspešno i prosperitetno.

Bilo kako, balkanske zemlje pre ili kasnije će shvatiti da je neformalno jedinstvo i usredsređenost na harmonizaciju propisa, te formiranje jedinstvenog tržišta spas za njene građane. □

Poresku reformu je potrebno izvršiti na osnovu pažljive analize efekata eventualnih izmena poreskih propisa.

real-estate investicija, velika ulaganja u oblasti putne infrastrukture (naime, samo ove godine je, kako saznajemo, planirano otvaranje 140 km auto puta, što je jako dobar podatak), razvoj poljoprivrede i društava iz oblasti izrade računarskih programa, razvoj energetike.

Nejasne su međunacionalne čarke i politikanstvo koje kvari harmoniju i privrednu saradnju. Malo je reći da je to velika odgovornost onih političara koji svakodnevno plasiraju teme koje za posledicu imaju povratak u mračnu prošlost koju su karakterisali međuetnički sukobi, borbe za teritorijalno širenje. Samo jedinstveno privredno tržište Balkana ima šanse da bude samoodrživo ali i da postane deo jedinstvenog Evropskog tržišta. Politič-

loženoj privredi u prethodnom veku sigurno jeste nacionalno pitanje oko koga je neophodno političko jedinstvo svih političkih činilaca.

Poresku reformu je potrebno izvršiti na osnovu pažljive analize efekata eventualnih izmena poreskih propisa. Naime, nije isključeno da bi određenim smanjenjem poreskih stopa fiskalni prihodi bili veći. Naime, Bosna i Hercegovina je smanjila stopu poreza na dobit pravnih lica na 10% a to nije značilo smanjenje budžetskih prihoda već smanjenje sive zone. Isplata dividendi u BiH nije oporezovana pa se nameće zaključak da su poreski nameti u BiH najbolji u regionu, što je dalje uzrokovalo povećanje broja privrednih subjekata pa čak i izmeštanje proizvodnje. U Srbiji je država partner sa najmanje 1/3 dok je u

Igor Isailović, advokat